

Vliv krajinného pokryvu a jeho změn na rozšíření a druhové složení dravců v České republice

Zpracovala: Hana Černá

Předložená diplomová práce Hany Černé „*Vliv krajinného pokryvu a jeho změn na rozšíření a druhové složení dravců v České republice*“ obsahuje 72 stran textu a 11 stran mapových a grafických příloh. V práci je řešena zajímavá problematika změn rozšíření a diverzity specifické skupiny ptáků ve vztahu k dynamice krajinného pokryvu.

Hodnocení splnění cílů v zadání práce

Hlavní cíle práce, tedy zhodnocení závislosti diverzity, druhového složení a rozšíření dravců v ČR na krajinném pokryvu a jeho struktuře, byly splněny. Autorka při jejich naplnění používá standardních postupů, které svědčí o dobrém zvládnutí mezioborové problematiky.

Hodnocení práce s literaturou

Rešeršní část diplomové práce je vzhledem k mezioborovému zaměření práce poněkud stručná. Autorka se na devíti stranách textu věnuje především současným a nedávným změnám krajiny v České republice, kde logicky čerpá především z domácích literárních zdrojů. Dále je rešerše zaměřena na obecnější vliv změn v krajině na rozšíření a diverzitu ptáků, přičemž hlavní pozornost je opět věnována především domácím příkladům. Autorka zde jen velmi okrajově zmiňuje situaci v Evropě, přičemž cituje pouze jednu zahraniční studii. Studie vlivu změn krajinného pokryvu na diverzitu dravců z jiných kontinentů nejsou zmíněny. Jako nedostatek hodnotím absenci kapitoly věnované alespoň základním ekologickým nárokům studované skupiny ptáků, součástí práce mohl být přinejmenším jejich stručný výčet a zařazení dle habitatových preferencí. Naopak z ne zcela jasných důvodů je v práci zařazena kapitola *Změny ve využívání půdy*, kde jsou v podstatě tytéž krajinné procesy popsány odlišnou terminologií.

Autorka nicméně v celé práci dodržuje pravidla citační normy, práce je psána standardním odborným jazykem, jen výjimečně je použito nejasných či nepřesných výrazů, které jsem vyznačil do textu.

Hodnocení použitých metod a postupů, správnost argumentace a interpretace

Nosnou část práce představuje analýza diverzity dravců a krajinného pokryvu a hodnocení jejich vzájemného vztahu. Zde oceňuji především objem práce vynaložené k vytvoření rozsáhlé databáze rozšíření zájmových druhů ve čtvercové síti. V případě hodnocení změn diverzity krajinného pokryvu ve třech časových horizontech je poněkud matoucí použití dvojího kódování tříd krajinného pokryvu. Autorka vysvětluje důvody tohoto kroku jen velmi stručně a neusnadňuje čtenáři ani orientaci v interpretaci výsledků - jako nešťastné příklady uvádím např. označení vybraných grafů „1990 (podle 1970)“ na str. 32, resp. 55. V textu kapitoly *Výsledky* se zároveň objevují nepřesné či neurčité vyjádření typu „...byl zaznamenán nárůst v kategorii lesa, nicméně zde se stále jedná o seskupení všech tříd lesa do jediné.“ (str. 25) nebo „...v každém čtverci se vyskytovalo maximálně 9-10 (v r. 1970 až 11) tříd krajinného pokryvu.“ (str. 28) či „...zastoupení počtu druhů 4 (5) - 7 (8)“ (str.63). Na str. 27 je v rámci popisu procesu sub/urbanizace uvedeno, že mezi lety 2000 - 2006 došlo až k čtyřnásobnému zvětšení rozlohy - může autorka specifikovat, o jakou kategorii krajinného pokryvu šlo, případně co považuje za výchozí stav?

Správné použití statistických i geoinformačních metod a následná interpretace výsledků přes dílčí nejasnosti vede ke splnění vytyčených cílů.

Hodnocení odborného přínosu

Odborný přínos práce tkví především v hodnocení vlivu vybraných podmínek prostředí na diverzitu a distribuci dravců, které dosud nebylo tímto způsobem v České republice řešeno. Dále je nutné ocenit značný rozsah práce při digitalizaci databáze z Atlasu hnízdního rozšíření ptáků ČR.

Hodnocení formální stránky

Text diplomové práce je logicky strukturován, obsahuje jen minimum chyb či překlepů. Mapové přílohy sice dobře ilustrují charakter procesů změn krajinného pokryvu a jeho struktury i jejich vztah ke rozšíření dravců, pro lepší orientaci by však rozhodně prospělo doplnění alespoň základních topografických prvků (obce, hl. komunikace, vodní toky atd.) a jednoznačné pojmenování map.

Předložená studie Hany Černé splňuje požadavky kladené na diplomové práce jak charakterem řešeného tématu, tak po formální i metodologické stránce. Navrhuji proto komisi přijmout práci k obhajobě a hodnotit stupněm velmi dobře.

V Praze 20.5.2013

RNDr. Dušan Romportl, Ph.D.

